

Krabbameinselvandi evni nú eisini funnið í mjólk og osti

Fyri stuttum kom fram, at rúgvuvís av alisilum hava fingið livra-krabbamein. Tað er evnið aflatoxin, sum hevur verið í fódurinum, og tí elvt til sjúkuna. Stórar mongdir av hesum fiski eru seldar víðari sum fyrstafloks vora. Aller Mølle hevur framleitt fódrið. Uml. 15% av øllum alisilum í Danmark haa fingið fódur frá hesari fyriteki. Serfrøingar hjá

myndugleikunum eru tó visir í, at hóast silini hava krabbamein, so elvir tað ikki til krabbamein hjá menniskjum at eta fiskin. Men gólan er stór, og t.d. hava fleiri stórra roykivirkir noktað fyrri at taka imóti silum við livrasjúkuni.

Aflatoxin er nú eisini funnið í matvorum. Kanningar hava vist, at evnið kann koma fyrri í mjólk og

osti. Læknin Hans Henrik Storm frá danska Krabbameinsyvirilitinum sigur, at er evnið at finna í matvorum, so eru hesar vandamiklar at eta. Bert smáar mongdir av evninum kunnu elva til krabbamein. Myndugleikarnir halda tó, at vandin er so lítill, at teir ikki hava viljað gjørt nakað við málið.

Aflatoxinið er komið í

matvørurnar á sama hátt, sum tað er komið í silini. Mjólkaneit hava etið fódur, sum hevur innihildið tað heilsuskaðiliga evnið.

Danski fiskimálaráðharrin hevur nú tikið stig til, at eftirlitið við fódurinum til alifisk verður munandi bœtt.

Føroyskt Heimavirki á framsýning í Finnlandi

Í døgnum 1. — 3. juli 1986 verður XIX Norrøna Heimavirkistingið í Kuopio í Finnlandi. Heimavirkisting verður hildið 3. hvert ár. Norðurlond skiftast um at halda tingið. Hetta er 3. ferð, at Føroyar verða umboðaðar við egnari framsýning á norrenum heimavirkistingi.

Kuopio er býur, sum liggur nakað norðanfyri Helsingfors.

Høvuðsevni, sum er til umrøðu hesa ferð, er: Frá Hugbirting til liðugt verk. Tveir fyrilestrar verða. Annan skal Bertil Gardberg, silvursmiðjur, halda, ogh in skal Kersti Randanen, listakvinna, halda.

Eisini vera ymisk bólk-arbeiði. Hvert landið skal stýra einum bólki. Danmark stýrir t.d. umrøðu um tíðarrit, Finnland stýrir umrøðu um heima-virkisfólk og framleiðslu, Føroyar stýri umrøðu um tilevning, Ísland stýrir umrøðu um kenslu, Noreg stýrir umrøðu um ráðgevarar og Sveríki stýrir umrøðu um handil og fyrimyndarligt virksemi.

Tey, sum ætla sær at vera við á tinginum, skulu siga frá, í hvørjum bólki tey ynskja at luttaka.

Øll londini sýna fram ein ella fleiri arbeiddshættir, ið hava samband við ein lut, ið sýndur verður fram.

Londini hava valt sær hesi evni:

Danmark: Baldýring, horn- og beinarbeiði.

Sveríki: Veving, klæðir, træ.

Føroyar: Bregding, flætting, tólvtring.

Noreg: Tøving, mynsturbinding, knívar, træ.

Ísland: Tjóðbúni, veving.

Finnland: Steinslipping, pelsar.

Heimavirkisfelagið í Finnlandi hevur biðið um plás á 5 hotellum í døgnum frá 29. juni til 5. juli 1986. Prisirnir eru ymiskir. Einkultúrur við morgunmati kostar úr 210 mk upp í 305 mk. fyrri samdøgrið, og dupultmat kostar úr 125 mk. upp í 200 mk við morgunmati fyrri samdøgrið.

Tvær útførðir verða gjørdar hin 4. juli.

Önnur er at sigla í 3

tímar við báti frá Heinävesi og síðani at koyra við bussi til ráðgevingarsteðina hjá heimavirkisfelagunum. Á vegnum verður steðgað á Valamo klostri, har lunch verður etin. Aftaná verður vitjað í kirkjuna í Heinävesi, sum er størsta trækirkja í Finnlandi. Eisini verður vitjað inn á fleiri heima-virkir, sum liggja har um leið. Luttakararnir koma aftur til Kuopio um kvöldið.

Hin útførðin gongur norðureftir. Vitjað verður inn á eitt tigulsteinavirki og eitt messingavirki, sum ger klokkur. Aftaná verður koyrt til Koli-fjallið á eta lunch á einum hoteli, sum liggur uppi á fjallinum. Hæðani er gott útsýni yvir náttúruvakurt landslag og stóran inn-sjógv. Síðani verður koyrt til Bomba í Nurmes. Hetta er gamal býur, sum er bygdur í gomlum karleskum byggisniði. Í Bomba verður farið at siggja Kalevala-sjónleikin, sum er víða kendur fyrri leiktjald, dansir og klæðir. Sagt verður, at hóast ein skilur ikki málið, so er tað áhugavert at siggja sjónleikin. Tá ið framsýningin er liðug, verður farið aftur til Kuopio, har komið verður, tá ið farið er um midnátt.

Hvør útførðin kostar 190 mk. Uppi í prisinum er fyrri lunch og kaffi og í Bomba er eisini náttverði uppi í prisinum.

Tey, ið ætla sær at luttaka í tinginum, skulu gjalda 300 mk. Hetta er fyrri tingsavgjald, mappir, skrá, fyrilestrar, rundferðir í Kuopio og fyrri fráfaringarveitslu.

Tólk, ið ynskja at luttaka á XIX Norrøna Heimavirkistingi í Kuopio, Finnlandi, verða biðin um at tekna seg hjá Føroyskum Heimavirki, Tórshavn, innan 10. april 1986, har tekingarlísti liggur. Tekningin er bindandi, og gjald fyrri luttaku skal verða gildið í seinasta lagi 30. mai 1986 til Postspáribankan í Finnlandi, sigur Føroyskt Heimavirki í einum tíðindaskrivi.

Heimið er røktarheim

Dragør kommuna í Danmark hevur røktartænastu, ið virkar alt samdøgrið og minkar um trýstið á røktarheimini

Røktarheim tróta í Danmark sum í Føroyum. Allastaðni halda býráðini aftur við at byggja so nógv heim, sum tørvur er á.

Dragør kommuna í Danmark hevur ikki meira enn helvtina av teimum røktarheimsplássum, ið vanligar verða roknað til eina slíka kommunu. Men har er so at siga eingin biðlisti.

Kommunan hevur nevniliga roynt eina aðra skipan, ið fleiri onnur lond hava vist áhuga fyrri. Í staðin fyrri at flyta røktarheimssjúklingar á heim, stendur teimum øllum í boði at fáa røkt heima alt samdøgrið, um tað er neydugt.

Við hesi skipan ber til eisini hjá heilt ússaligum fólki at vera heima sum longest. Tey fáa mat born-

Røktartænastan hevur leigað fleiri Falck-bilar, ið eftir stuttari løtu eru á staðnum við sjúkrasystum og øðrum starvsfólki, tá boð eru eftir teimum

an, sjúkrasýstrar koma til teirra, og eftir fáum minuttum kemur fólk, tá tey biðja um hjálp.

Fyrst í 1980-árunum setti Dragør kommuna hesa skipan á stovn sum eina roynd, ið hevur vist seg at vera væl eydnað, og væl egnað til røktarsjúklingar. Fleiri og fleiri fólk í kommununi ynskja at koma undir skipanina, eitt nú tí sjúkrahúsinu eru í so kvik at útskriva fólk, sum ikki eru komin heilt fyrri seg aftur. Í eina tíð kann henda røktarhjálpin koma teimum væl við.

Sambært danska blaðnum Aktuelt, eru fólk ovurfegin um hesa tænastuna, tí tey sleppa at vera heima hjá sær sjálvum, sjálvt um tey ikki kunnu klára seg sjálv. Og býráðið er einmælt samt um at halda fram við skipanini.

randi

